

تاریخ امامت

کد درس: ۴۳۰

از مجموعه ۴: دروس تاریخ و تمدن اسلامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مسئله امامت، جایگاه آن در اسلام و سیره و سنت پیشوایان در مقتضیات مختلف زمانی.

سرفصل‌ها: (برای ۳۲ ساعت نظری در یک نیمسال تحصیلی)

۱- کلیات

۱-۱- وصایت و جانشینی در تاریخ انبیای پیشین

۱-۲- واژه شناسی، امامت، ولایت، اهل‌البیت، صحابه، تابعین و ...

۲- جانشینی پیامبر

۲-۱- رحلت پیامبر و مسئله جانشینی

۲-۲- ماجرای سقیفه، زمینه‌ها و پیامدهای آن

۳- دوره امامت امام علی و امام حسن (ع)

۳-۱- دوره‌های زندگی امام علی (ع) (همراه با پیامبر، عصر خلفا، دوران حکومت)

۳-۲- سیره امام علی (ع) و اصول حکومت علوی

۳-۳- امام حسن در دوره پیامبر، خلفا و امام علی (ع)

۳-۴- صلح امام حسن، انگیزه‌ها و پیامدها

۴- دوره زندگی امام حسین (ع) و امام سجاد (ع)

۴-۱- امام حسین در دوران پیامبر و امام علی و امام حسن (ع)

۴-۲- قیام عاشورا، زمینه‌ها و آثار آن

۴-۳- شخصیت و اقدامات امام سجاد (ع)

۵- دوره زندگی امام باقر و امام صادق (ع)

۵-۱- ویژگیهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی دوران امام باقر و امام صادق (ع)

۵-۲- شخصیت علمی و معنوی امام باقر و امام صادق (ع) از نظر شیعه و اهل سنت

۵-۳- نقش امام باقر و امام صادق (ع) در تقویت و شکوفایی فرهنگ و معارف اسلامی و تشیع

۶- دوره زندگی امام کاظم و امام رضا (ع)

- ۶-۱- وضعیت سیاسی و اجتماعی دوران امام کاظم (ع)
- ۶-۲- شخصیت امام کاظم (ع) و تاثیر ایشان در جامعه اسلامی و شیعه
- ۶-۳- وضعیت سیاسی و اجتماعی و فرهنگی دوران امام رضا (ع)
- ۶-۴- شخصیت امام رضا (ع) و تاثیرات فرهنگی و سیاسی ایشان در جامعه اسلامی
- ۶-۵- مسئله ولایت عهدی امام رضا (ع)، انگیزه‌ها، علل و پیامدها

۷- دوران زندگی امام جواد تا امام زمان (عج)

- ۷-۱- شرایط اجتماعی فرهنگی و سیاسی دوران امامان
- ۷-۲- شخصیت امامان و تاثیر آنها در جامعه اسلامی و شیعی
- ۷-۳- ایجاد شبکه ارتباطات علمی، اجتماعی و سیاسی امامان با جامعه شیعی (وکلا، راویان و فقیهان)

۸- دوران غیبت

- ۸-۱- زمینه‌های غیبت و شرایط اجتماعی و سیاسی آن دوره
- ۸-۲- امام مهدی (عج) در منابع اهل تسنن و تشیع
- ۸-۳- تشیع در دوران غیبت صغری و نواب اربعه
- ۸-۴- فلسفه انتظار و شرایط ظهور

منابع:

۱. سیره پیشوایان، مهدی پیشوایی.
۲. حیات فکری و سیاسی امامان شیعه، رسول جعفریان.
۳. امامان شیعه و جنبش‌های مکتبی، محمدتقی مدرسی.
۴. تاریخ تشیع در ایران، رسول جعفریان.
۵. تاریخ تحلیلی اسلام، محمدنصیری.
۶. تشیع در مسیر تاریخ، سید حسین محمدجعفری، ترجمه آیت‌اللهی.
۷. قیام حسین (ع)، سید جعفر شهیدی.
۸. پیشوایی از نظر اسلام، جعفر سبحانی.
۹. تاریخ اسلام در آثار شهید مطهری، سید سعید روحانی.
۱۰. تشیع مولود طبیعی اسلام، سید محمدباقر صدر، ترجمه علی حجتی کرمانی.
۱۱. حکمت اصول سیاسی اسلام، محمدتقی جعفری.
۱۲. تشیع در مسیر تاریخ، سید حسین محمدجعفری، ترجمه سید محمدتقی آیت‌اللهی.
۱۳. تاریخ تشیع، محمدکاظم خواجه‌یوان، جهاد دانشگاهی مشهد.
۱۴. تاریخ ولایت در نیم قرن اول، حسین ذاکر خطیر، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی.
۱۵. تاریخ شیعه امامیه، عبدالله فیاضی، ترجمه حسین زرین‌فام، انتشارات باغ ابریشم.

۱۶. امامت پژوهی، (بررسی دیدگاه امامیه، معتزله و اشاعره)، به کوشش جمعی از نویسندگان.
۱۷. امام علی صدای عدالت انسانی، جرج جرداق، ترجمه خسروشاهی، چاپ خرم.
۱۸. ترجمه و شرح نهج البلاغه، محمدتقی جعفری، دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
۱۹. الفصول المختاره، شیخ مفید، ترجمه آقا جمال خوانساری.
۲۰. خورشید مغرب، محمدرضا حکیمی.
۲۱. امامت و رهبری، مرتضی مطهری.
۲۲. ائمتنا، علی محمد دخیل، دارالتعاریف للمطبوعات.
۲۳. دورائمه اهل البيت فی الحياه السياسيه، عادل الادیب.
۲۴. تاریخ سیاسی تشیع، روح الله حسینیان.
۲۵. جنبش‌های شیعی در تاریخ اسلام، هاشم معرف الحسنی، ترجمه محمدصادق عارف.